

Sprawozdanie

Komisji Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku powołanej do oceny dorobku naukowego prof.dr med. Beaty Bogdanikowej kierownika Kliniki Chorób Wewnętrznych Instytutu Chorób Wewnętrznych AMB oraz do przedstawienia opinii w oparciu o recenzje w związku ze zgłoszonym wnioskiem o mianowanie jej profesorem zwyczajnym nauk medycznych pismem Dziekanatu Wydziału Lekarskiego z dnia 17.10.1977 r.

Komisja Rady Wydziału Lekarskiego AMB w składzie:

Przewodniczący - Prof.dr habil. Jan Prokopowicz
Członkowie - Prof.dr habil. Andrzej Kaliciński
- Prof.zw.dr med. Karol Duluk

po zapoznaniu się z całością przedstawionej do wglądu dokumentacji i ocenami dorobku naukowego prof.dr med. Beaty Bogdanikowej opracowanymi przez :

prof.zw.dr med. Piotra Boronia
prof.zw.dr habil. Kazimierza Jasińskiego
prof.zw.dr habil. Mariana Górskiego
stwierdza się co następuje:

Dane osobowe

Prof.dr med. B. Bogdanikowa uzyskała dyplom lekarza w 1949 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. W czasie studiów pracowała jako wolontariuszka w Zakładzie Chemii, a następnie w Zakładzie Farmakologii a od roku 1947 w Zakładzie Patologii Ogólnej i Doświadczalnej w charakterze asystentki pod kierunkiem profesora Bronisława Giedosza.

W tym też Zakładzie rozpoczęła działalność naukową w wyniku której wydrukowała 7 prac a w 3 miesiące po uzyskaniu dyplomu lekarza tj. w czerwcu 1949 r. uzyskała stopień naukowy doktora medycyny. W roku następnym podejmuje pracę jako starszy asystent w III Klinice Chorób Wewnętrznych w Akademii Medycznej we Wrocławiu pod kierunkiem prof.dr med. E.Szczeklika. W Klinice tej pracowała 11 lat organizując od podstaw pracownię analityczno-chemiczną oraz uruchomiła jedną z pierwszych w Polsce pracownię elektroforezy bibułowej białek krwi. Ten okres był niezwykle owocny bowiem prof. dr med. B.Dogdanikowa wykonała i ogłosiła drukiem 61 publikacji dotyczących głównie białek krwi, wchodząc tym samym do wąskiego grona pracowników prowadzących tę tematykę w Polsce. W roku 1957 Centralna Komisja Kwalifikacyjna przyznała jej stopień kandydata nauk medycznych na podstawie pracy pt. "O przyczynach zmian w białkach krwi". W rok później tytuł ten został zamieniony na stopień naukowy docenta. W roku 1961 zostaje przeniesiona decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej na stanowisko kierownika I Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej w Białymstoku. W nowym miejscu pracy organizuje od podstaw laboratorium naukowe ukierunkowane głównie na badanie białek krwi przy pomocy najnowszej techniki. W ostatnich latach zaadaptowała w pracowni nowe metody dotyczące badania czynności i reaktywności leukocytów. W ramach Kliniki tworzy w roku 1963 Oddział Reumatologiczny, który ściśle współpracuje z Miejską i Wojewódzką Poradnią Reumatologiczną oraz z Instytutem Reumatologii w Warszawie. W roku 1967 uzyskuje tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. Przez cały okres swojej pracy rozwija niezwykle ożywioną działalność naukową wynikiem

czego jest 211 publikacji, w tym 142 prace doświadczalne i kliniczne.

Ocena dorobku naukowego

Recenzenci podkreślają jej walor znacznego dorobku naukowego obejmującego badania białek krwi.

Prof.K.Jasiński pisze " opublikowała cykl prac klinicznych i laboratoryjnych z tej dziedziny oraz w 1966 r. wydała " Klinikę białek krwi ", pierwszy tego typu polski podręcznik. Dzieło to a także drugie jego wydanie, poszerzone i uzupełnione / 1963 / przyczyniło się w naszym kraju do szerokiego wyzyskania metody elektroforezy bibułowej w diagnostyce klinicznej i analizie zaburzeń humoralnych ".

Prof.M.Górski podkreśla wartość badań immunoelektroforetycznych prof.Bogdanikowej oraz wydanie przez nią w 1967 r. Atlasu immunoelektroforezy nagrodzonego w roku 1968 nagrodą naukową I stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej. Ocenia również wysoko opracowany model matematyczny dysproteinemii i możliwość jego wykorzystania dla celów diagnostycznych. Profesor Boroń podkreśla zasługi prof. Bogdanikowej zarówno w opracowaniu podręczników dotyczących zmian w białkach krwi jak i opracowaniu metod ilościowych przydatnych do oceny immunoforogramów wykonanych metodą klasyczną oraz metodą zaproponowaną przez Afonso.

Drugim ważnym działem prac naukowych wykonywanych przez prof.D.Bogdanikową są badania z zakresu terapii immunosupresyjnej jak również w wyniku prac zespołu specjalistycznego PAN powołanego i kierowanego przez prof. Bogdanikową.

Wyniki tych badań zostały wydane w postaci monografii pt. " Leczenie immunosupresyjne " w 1975 r.

Profesor K. Jasiński pisze, że informacje zawarte w tej monografii dają odpowiedź w jakich stanach chorobowych leczenie immunosupresyjne stanowi uznaną i sprawdzoną metodę leczenia.

Profesor Górski omawiając badania obejmujące leczenie immunosupresyjne zwraca uwagę na wyniki prac porównawczych terapii przy pomocy trzech leków tj. imuranu, d-penicylaminy i hormonów sterydowych. Zwraca uwagę na możliwość wykorzystania d-penicylaminy nie tylko w reumatoidalnych zapaleniach stawów lecz także i w innych kolagenozach. Kolejnym działem prac profesor Bogdanikowej są badania nad białkami nowotworów. Stwierdzono w osoczu niedobór globulin IgG oraz wzrost alfa₁ antychymotrypsyny u chorych z rakiem jelita grubego. Ważne są również prace dotyczące zachowania się alfa-fetoproteiny w wodach płodowych co może mieć znaczenie w diagnostyce wad prenatalnych wrodzonych. Prof. M. Górski zwraca uwagę na prace dotyczące odporności komórkowej w reumatoidalnym zapaleniu stawów i opanowaniu metod niezbędnych do prowadzenia tych prac jak np. hamowanie migracji krwinek białych, test transformacji blastycznej, rozetkowy i inny.

Profesor Boroń podsumowując dorobek naukowy prof. Bogdanikowej pisze, że jest on oryginalny i wnoszący nowe elementy wiedzy do patologii klinicznej białek.

Profesor Bogdanikowa angażując wielu swoich współpracowników do prowadzonej tematyki badań stworzyła szkołę kliniczną i naukową liczącą się w medycynie polskiej jak również znaną w wielu ośrodkach poza granicami kraju.

Na zakończenie prof. Boroń pisze, że liczne nagrody naukowe są wyrazem uznania za oryginalne osiągnięcia badawcze.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Prof. Bogdanikowej jest cenionym dydaktykiem zarówno w dziedzinie kształcenia przeddyplomowego studentów jak również w zakresie szkolenia podyplomowego lekarzy i innych specjalistów. Bierze udział w kursach specjalistycznych organizowanych przez CMKP jak też przygotowywaniu odpowiednich testów egzaminacyjnych. Zorganizowała Ośrodek Naukowo-Badawczy Kliniki w Świeradowie Zdroju jak również Przyklinicznej Poradni Kollagenoz dla chorych regionu białostockiego.

Prof. B. Bogdanikowa jest członkiem Naukowej Rady Instytutu Reumatologii w Warszawie, członkiem Komitetu Terapii Doświadczalnej Wydziału VI i Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN. Pełni obowiązki członka Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej, Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów Polskich. Była promotorem 18 zakończonych przewodów doktorskich oraz opiekunem 3 zakończonych przewodów habilitacyjnych. Brała czynny udział w rozwoju kadry naukowej w Polsce poprzez recenzje rozpraw doktorskich / 38 / habilitacyjnych / 16 / jak też przygotowanie ocen dorobku naukowego docentów, kandydatów na uzyskiwanie tytułów naukowych na profesorów / 11 /.

Prof. K. Jasiński pisze, że działalność naukowo-badawcza prof. B. Bogdanikowej charakteryzuje również jej ogromne zaangażowanie w kształceniu kadry współpracowników.

Za całokształt działalności społecznej i organizacyjnej uzyskała szereg odznaczeń między innymi: Złoty Krzyż Zasługi oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

W podsumowaniu całokształtu działalności zawodowo-społecznej i organizacyjnej oraz właściwej postawy etyczno-moralnej i społeczno-obywatelskiej prof. B. Bogdanikowa w opinii prof. P. Boronia w pełni zasługuje na przyznanie jej tytułu naukowego prof. zw. nauk medycznych.

Prof. K. Jasiński pisze " śledząc od lat działalność prof. B. Bogdanikowej pragnę podkreślić cechy znamienne tej działalności: nowatorstwo w podejmowaniu problematyki badawczej, podziwu godną koncentrację skojarzoną z ciągłym wdrażaniem postępu, umiejętne przenoszenie zdobyczy nauk podstawowych do praktyki klinicznej i rozumowania lekarskiego oraz - nie na ostatnim miejscu-rzadką obecnie zdolność ogarniania dużych obszarów zdezintegrowanej interny. Te cechy prof. B. Bogdanikowej wsparte niezwykle pracowitością wysuwają ją do czołówki polskich internistów.

Na tej podstawie czuję się upoważniony do sformułowania opinii iż twórczy i oryginalny dorobek naukowy prof. B. Bogdanikowej oraz sukcesy dydaktyczno-wychowawcze kwalifikują ją w pełni do nadania tytułu naukowego profesora zwyczajnego".

Na zakończenie prof. M. Górski pisze " Podsumowując całokształt działalności i osiągnięć prof. nadzw. dr habil. med. Beaty Bogdanikowej stwierdzić należy , że zarówno w dziedzinie badawczo-naukowej jak i naukowo-popularyzacyjnej, dydaktycznej i organizatorskiej oraz społecznej uzyskała wyniki, które

wybitnie przyczyniły się do rozwoju nauki polskiej zwłaszcza w dziedzinie badań nad białkami surowicy w aspekcie patogenetycznym i kliniczno-diagnostycznym. Zaktywizowała badania immunologiczne, których uwieńczeniem było wydanie podręcznika pt. Leczenie immunosupresyjne / PZWL 1976 /. Przyczyniła się do szerokiego rozpowszechniania metod badawczych oraz wykształciła dużą grupę doktorów ~~kwalifikowanych~~ i trzech doktorów habilitowanych.

Zorganizowała opiekę reumatologiczną w obrębie województwa białostockiego i olsztyńskiego. Brała udział w wielu pracach Komisji PANÓ

Dzięki swojej wielorakiej działalności prof.dr Beata Bogdanikowa spełniła warunki stawiane kandydatom do tytułu naukowego profesora zwyczajnego.

W oparciu więc o analizę działalności naukowej, nauczycielskiej i społeczno-lekarskiej stawiam wniosek do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku o nadanie prof. dr habil. med. Beacie Bogdanikowej tytułu profesora zwyczajnego".

Przedstawiając powyższe sprawozdanie Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku Komisja popiera gorąco złożony wniosek o przyznanie prof.nadzw.dr med. Beacie Bogdanikowej tytułu profesora zwyczajnego nauk medycznych. Komisja Rady Wydziału Lekarskiego AMB w składzie:

Przewodniczący - Prof.dr habil. Jan Prokopowicz

Członkowie - Prof.dr habil. Andrzej Kaliciński

- Prof.zw dr med. Karol Buluk